

ІСТОРИЧНІ НАУКИ

Скрипниченко Ю.Ф.

вчитель географії та економіки,

ЗОШ II-III ст. № 69 м. Харків;

пошукач,

Харківський національний педагогічний університет

імені Г.С. Сковороди

ОСТАРБАЙТЕРИ З БОГОДУХІВСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

У період радянсько-німецької війни, гітлерівський окупаційний режим на Богодухівщині тривав з 12 жовтня 1941 по кінець серпня 1943 рр. [1]. З Богодухівського району представниками нацистської окупаційної влади, до Третього райху на фізично важкі роботи було вивезено більше чотирьох тисяч чоловік [2]. Дослідникам й по сьогоднішній день не удалося встановити точної кількості вивезених жителів Богодухівського району до нацистської Німеччини в 1941-1943 рр. Раніш отримані відомості про місцевих остарбайтерів переважно носять описовий характер. У ході наповнення джерельної бази «Діяльності нацистської окупаційної влади в сфері трудових ресурсів на Харківщині в 1941-1943 р. р.», мною були зібрані і структуровані відомості про жителів Богодухівщини, які в період гітлерівської окупації були вивезені представниками нацистської влади до Третього райху на різні економічні потреби [3]. До даної роботи включені відомості про:

1. Скобелеву (дівоче – Носик) Анастасію Іванівну, 1921 року народження, с. Куп'єваха Богодухівського району Харківської області. В травні 1942 року з с. Куп'єваха Богодухівського району була примусово відправлена окупантами до м. Берліну (Німеччина). Анастасія Іванівна працювала на фармакологічній фабриці. Влітку 1943 року здійснила втечу. Була спіймана і в листопаді 1943 року відправлена фашистами на завод Зіманса, де працювала на дільниці зі склеювання целюлозного картону (обшивки для літаків). В квітні 1945 року Анастасія Іванівна була звільнена із німецької неволі бійцями Червоної армії. Додому повернулася в червні 1945 року. Домашня адреса: м. Харків, 2-й Челюскінський в'їзд, 22. Скобелева Анастасія Іванівна.

2. Слюсаренко Марію Миколаївну, 1923 року народження, с. Лозова Богодухівського району Харківської області. В липні 1942 р. із с. Лозової Богодухівського району окупантами була примусово вивезена до Німеччини. Марія Миколаївна працювала на різних роботах: в сільському господарстві,

на ритті траншей, прокладці трубопроводу. Союзниками (американцями), в травні 1945 р. була звільнена з німецької неволі. Додому повернулася в серпні 1945 року. Домашня адреса: Харківська область, Харківський район, смт. Пісочин, вул. Шкільна, 47. Слюсаренко Марія Миколаївна.

3. Ткачову Марію Іванівну, 1927 року народження, с. Куп'єваха Богодухівського району Харківської області. В травні 1943 року Марія Іванівна була примусово вивезена окупантами з с. Куп'єваха Богодухівського району до Берліну (Німеччина). Спочатку знаходилася у таборі Адлерсгоффі, працювала на фабриці «Маркел-метал-баул» зварювальницею. Весною 1945 року деякі цехи даного підприємства були евакуйовані на захід (70 км. за Ельбу) від Берліна. Марія Іванівна працювала у фашистській військовій частині на кухні підсобною працівницею. В квітні 1945 року була звільнена союзниками (американцями). Додому повернулася в 1946 році. Домашня адреса: м. Харків, вул. Чернишевська, 1 (сел. Шевченки). Ткачова Марія Іванівна.

На основі опрацьованого матеріалу можна зробити висновок: дана тема є малодослідженою. Перспективність даної роботи вбачаю у більшому проведенні роботи з пошуку і структуризації відомостей про оstarбайтерів не тільки з Богодухівського району а і в цілому Харківської області.

Список використаних джерел:

1. Беляев М.С. Наш край – Богодухівщина / М.С. Беляев, Н.В. Чернігова. – Х.: РВП «Оригінал», 1993. – 144 с.
2. 500 влиятельных личностей. Харьковская область. 1932-2002 / Вост.-Укр. биограф. ин-т. – Х., 2002. – 272 с.
3. Біографічні відомості про чоловіків – оstarбайтерів з Харківщини. Матеріали зібрані в період 2015-2019 р. / Особистий фонд документів і матеріалів Скрипниченко Ю.Ф. – Харків, 2019.